

Čís. 9896.

Placením jednoho z přijatelů zaniká celá směnečná pohledávka a jest směnku ihned vrátiti.

(Rozh. ze dne 8. května 1930, Rv I 448/30).

Proti směnečnému platebnímu příkazu namítli žalovaní přijatelé firma Š. a František G., že směnka byla již zapravena spolupříjatelem Otilií G-ovou. Procesní soud první stolice směnečný platební příkaz zrušil, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody :

Jest žalováno ze směnky, která, jak nesporno, byla vydána k zajištění úvěru ve smyslu úvěrní listiny ze dne 12. dubna 1926. Podle bodu 1. podmínek uvedených v této listině byla firma povinna předložiti žalobkyni krycí směnky na 50.000 Kč podepsané firmou a spolupodepsané Jaroslavem Š-em, Františkem G-em a Otilií G-ovou, kteří převzali záruku za veškeré obligo až do výše 50.000 Kč, ať již z jakýchkoli titulů u žalující banky vzniklé. Již z toho jest patrné, že posléz řečené osoby spolupodepsavši směnky převzaly jen záruku za zaplacení pohledávky žalobkyně z úvěru povoleného firmě Š. do výše 50.000 Kč, poněvadž převzítí záruky za vlastní dluh jest právně nemyslitelné. Že řečené osoby podepsaly směnky jako přijatelé a nikoli formálně jako ručitelé, jest lhostejno, neboť tím nepřestaly býti ručители podle úmluvy v rozsahu uvedeném v bodě 1. podmínek (t. zv. ručení zastřené), kterážto forma ve směnečném styku není zvláštností. Ať již tedy úvěr firmy Š., byl i kontokorentní, byl překročen nebo nebyl, nešlo ručení dále, než do výše 50.000 Kč, nač zněla směnka, kterou žalovaní a Otilie G-ová přijali. Jakmile však některý ze spolupříjatelů, tu Otilie G-ová, zaplatil tuto částku k úhradě pohledávky z tohoto úvěru firmy Š., tedy maximum toho, co v rámci záruky své i ostatních spolupříjatelů ve smyslu úvěrní listiny byl povinen plniti, zanikl směnečný závazek všech těchto směnečných dlužníků, neboť placením přijatele zaniká celá směnečná pohledávka, a bylo směnky ihned vrátiti (srov. Grünhut, Wechselrecht II. str. 136, Staub-Stranz Kommentar zur Wechselordnung str. 160, Rouček Československý zákon směnečný str. 332, odst. A k 2. odst. § 86 směn. zák.). To však platí i co do směnečného závazku firmy Š. z této směnky, neboť zaplacením směnečné sumy Otilií G-ovou zanikl směnečný závazek všech směnečných dlužníků. Právo založené touto směnkou nemůže trvati dále proti některému z ostatních z ní zavázaných spoludlužníků.

Čís. 9897.

Stanovila-li smlouva o zákazu zatížení pozemku souhlas třetí osoby za podmínku jeho zatížení a splnění této podmínky bylo zůstaveno vol-

němu jejímu uvážení, nabyla třetí osoba, třebaš nebyla účastna na smlouvě, práva, by podmínku splnila nebo zmařila, a jest i oprávněna ke stížnosti, bylo-li zatížení pozemku povoleno bez jejího souhlasu.

Platnost smluvního zákazu zatížení pozemku není dotčena napotomní smrtí jedné ze smluvních stran. Zákaz zatížení platí, i když třetí osoba nemá zájem, by svým nesouhlasem zatížení překazila, a jest účinným i proti exekučnímu zavazení.

(Rozh. ze dne 8. května 1930, R II 108/30).

Soud první stolice nařídil výkon vkladu zástavního práva na pozemek pro vykonatelnou pohledávku a pro náklady návrhu. Rekursní soud odepřel k rekursu dlužníka a Marie B-ové (jíž byl vyhrazen souhlas k zavazení nemovitosti) výkon vkladu zástavního práva. Důvody: Stížnost je odůvodněna, neboť na nemovitostech, o které jde, jest vložen zákaz zatížení. Jelikož jsou tu předpoklady § 364 c) obč. zák. a zákaz platí, poněvadž by jinak měl prakticky jen nepatrný význam, i v případě vnučeného zástavního práva, měl býti výkon vkladu zástavního práva prvním soudem odmítnut.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Pro věcné rozhodnutí souzeného případu jest celkem bez významu otázka, zda Marie B-ová byla aktivně oprávněna k rekursu do usnesení prvního soudu. Podalať rekurs spolu s dlužníkem a oba rekursy byly vyřízeny týmž rozhodnutím rekursního soudu. Rozhodnutí to nebylo, pokud se týká dlužníkovu oprávnění k rekursu, napadeno. Zůstalo by tedy, předpokládajíc jeho ostatní správnost, v platnosti, i kdyby Marie B-ová nebyla bývala oprávněna k rekursu. V pravdě však k němu oprávněna byla. Netřeba se v této souvislosti obíratí otázkou nadhozenou v dovolacím rekursu, zda Marie B-ová nabyla podle §§ 881 a 882 obč. zák. smlouvou ze dne 2. února 1922 nějakých práv proti slibujícímu dlužníku, neboť jest jisté podle obsahu smlouvy, že stanovila souhlas Marie B-ové za podmínku pro zatížení statků ve smlouvě naznačených a že splnění této podmínky bylo zůstaveno jejímu volnému uvážení, že tedy Marie B-ová nabyla oprávnění, by projevem svého souhlasu nebo jeho odepřením splnění podmínky pro zatížení umožnila anebo znemožnila. Účinnost tohoto stanovení podmínky a z něho plynoucí oprávnění Marie B-ové jsou nezávislé na tom, zda měla účast na zřízení smlouvy a projevila s ní souhlas. To vidno z toho, že smluvní strany mohly stanovití jako podmínku i událost na cizí vůli nezávislou, takže by o účasti neb o souhlasu třetích osob nemohlo vůbec býti ani řeči. I tak — bez účasti na smlouvě — nabyla tudíž Marie B-ová práva, by podmínku splnila nebo zmařila. V tomto svém právu mohla se cítiti dotčenou usnesením prvního soudu. Byla proto ke stížnosti proti němu formálně oprávněna (§ 9 nesp. říz., § 88 ex. ř. a rozh. čís. 8667 sb. z. s.).

Stížnosti její — a spoludlužníka — vyhověl rekursní soud právem po věcné stránce. Okolností, že jedna ze stran, které sjednaly smlouvu ze dne 2. února 1922, již zemřela, nepozbývá obmezení stanovené smlouvou platnosti (srv. rozh. čís. 8554 sb. n. s.). Mimo to jest tvrzení této okolnosti novotou, ke které v opravném řízení nelze přihlížeti (§ 88 ex. ř. a § 126 druhý odstavec kn. zák.). Tím padá i opora, kterou v ní dovolací rekurs hledá vzhledem k odstavci písm. b) smlouvy. Stejně není odůvodněna výtká, že tu není předpokladů pro použití § 364 c) obč. zák. co do osobních poměrů zúčastněných stran. Dlužník jest prvním vlastníkem, jenž statků v smlouvě naznačených nabyt, jest tedy smluveným zákazem vázán. Zákaz ten působí podle § 364 c) obč. zák. i proti třetím osobám, tudíž i proti nabyvatelově sestře Marii B-ové i proti jeho rozvedené manželce Marii Terezií B-ové, protože byl dán mezi matkou Marií B-ovou st. a jejím synem, dlužníkem Tomášem B-em a byl zapsán ve veřejné knize. Názor dovolacího rekursu, že zákaz neplatí, protože jde o exekuční zatížení a protože Marie B-ová ml. nemá poznatelný zájem, svým nesouhlasem zatížení překaziti, nemůže na věci nic měniti. Marie B-ová st. mohla podmínku zatížení v mezích zákona stanoviti úplně libovolně a nemusila nesouhlas Marie B-ové ml. činiti závislým na jejím zájmu. Názor, že zákaz zatížení jest účinný i proti exekučnímu zavazení, jest v judikatuře i v písemnictví dávno uznán (sr. rozh. čís. 7617, 8554 sb. n. s.). Stejně neprávem se dovolací rekurs opírá o rozh. čís. 4101 sb. n. s., neboť tam jde o jiný kruh osob než ten, jež má na mysli § 364 c) obč. zák. Vede-li závaznost zákazu zavazení v souzeném případě k újmě některé strany, nelze tím na správném výkladě zákona nic měniti. Rekursní soud zamítl tudíž knihovní žádost vymáhající věřitelky právem.

Čís. 9898.

Zaručil-li se rukojmí a plátce za několik samostatných pohledávek téhož věřitele proti témuž hlavnímu dlužníku, může býti v žalobě proti rukojmímu a plátci hromaděno několik nároků v téže míře, jak by to bylo možné podle § 227 c. ř. s. proti hlavnímu dlužníku, a nesečítají se všechny nároky podle § 55 j. n.

Uplatňuje-li se v žalobě úroková pohledávka o sobě, nikoli jako příslušenství hlavního nároku, nemá místa předpis § 54, druhý odstavec, j. n.

(Rozh. ze dne 8. května 1930, R II 133/30).

Žalobce podal proti žalovanému dvě žaloby na okresním soudě. Žalobou č. j. C II 11/30 domáhal se zaplacení kupních cen z různých dodávek fakturovaných v době od 9. srpna 1929 do 17. října 1929, úhrnem 4.732 Kč, a žalobou č. j. C II 14/30 zaplacení kupních cen z dodávek fakturovaných v době od 18. října 1929 do 29. listopadu 1929 úhrnem 3.787 Kč. Žalovaná strana vznesla námitku věcné nepříslušnosti okresního soudu, ježto souhrn všech pohledávek převyšuje 5.000 Kč. Této